

INHOUD

Inleiding	13	
Het Dirty Harry-probleem	14	
Crises in de bestrijding van de drugscriminaliteit	17	
Verklaringen voor de MPT-affaire	18	
De geschiedenis van de drugsbestrijding	20	
Het discours en het persoonlijk perspectief	23	
Werkwijze	26	
Periodisering	28	
Betekenis onderzoek	29	
1	Ontwaken en experimenteren (1961-1976)	33
1.1	Wie zijn geschiedenis niet kent	35
1.1.1	Provocatie	37
1.1.2	De 'grote tolerantie' doet haar intrede	38
1.1.3	Nuance, ergernis en zorgen	40
1.1.4	Opiumwet 1976	43
1.1.4.1	Commissie-Hulsman en commissie-Baan	44
1.1.4.2	Wijziging Opiumwet 1976	46
1.1.4.3	Een ongelukkig compromis	48
1.1.5	Amfetamine	49
1.1.6	Pragmatisch of kortzichtig?	50
1.2	Het hek is van de dam	52
1.2.1	The Dutch Connection	53
1.2.2	Als een olievlek	57
1.2.3	De heroïne-epidemie	59
1.2.3.1	Verslaving	59
1.2.3.2	Hulpverlening	60
1.2.3.3	Ontwikkeling	62
1.2.4	Aandacht voor georganiseerde drugscriminaliteit	64
1.2.4.1	Hasjcriminaliteit	66
1.2.4.2	Heroïnecriminaliteit	67
1.2.5	Onbedoelde gevolgen	70

1.3	De maalstroom van de samenleving	72
	1.3.1 Maatschappelijke ontwikkelingen	73
	1.3.2 Buitenlandse toestanden	74
	1.3.3 Een zekere verlamming	77
	1.3.4 Een nieuwe generatie	79
	1.3.5 Aanzet tot verandering	83
1.4	Nederlandse recherche op de verkeerde weg?	84
	1.4.1 Uitgangspositie	85
	1.4.1.1 In de luwte	85
	1.4.1.2 Ontwikkeling opsporingsonderwijs	88
	1.4.1.3 Verkokering	90
	1.4.1.4 Personeelsperikelen	92
	1.4.2 Relatie met justitie en bestuur	93
	1.4.3 Geen landelijke researchedienst	97
	1.4.4 Discussie over schaalvergroting	100
	1.4.5 Alternatieven voor schaalvergroting	109
	1.4.5.1 Experimenten	110
	1.4.5.2 Recherchebijstandsteams	111
	1.4.5.3 Recherchegremia	112
	1.4.6 Het belang van informatie	114
	1.4.7 Een weg vol hobbels en gaten	118
1.5	Optreden tegen het kwaad	120
	1.5.1 Uitgangspositie	122
	1.5.1.1 De drugsrechercheurs van het eerste uur	124
	1.5.1.2 Openbaar Ministerie en bestuur	127
	1.5.2 Dweilen met de kraan open	128
	1.5.2.1 Amsterdam	128
	1.5.2.2 Rotterdam	133
	1.5.2.3 Arnhem	134
	1.5.2.4 Eindhoven	135
	1.5.3 Samenwerking op nationaal en internationaal niveau	135
	1.5.3.1 Nationaal	135
	1.5.3.2 Internationaal	137
	1.5.3.3 Politieel imperialisme	138
	1.5.3.4 Liaisons	142
	1.5.4 Advies Recherche Advies Commissie	144
	1.5.4.1 Onderzoek werkgroep-Toorenaar	144
	1.5.4.2 Drugs als specialisme	145
	1.5.4.3 Verdovende-middelencursussen	147
	1.5.4.4 Landelijke Verdovende Middelen Centrale (vmc)	148
	1.5.4.5 Technische begeleidingscommissie	149
	1.5.5 Agressief optreden	150

1.5.5.1	Zoeken naar oplossingen	150
1.5.5.2	Informanten	154
1.5.5.3	Pseudokoop	156
1.5.5.4	Infiltratie	159
1.5.6	De school-Toorenaar	160
1.5.7	Een grote ontdekkingsreis	164
2	Herbezinning en verandering (1977-1987)	167
2.1	Ontsporingen in Amsterdam	169
2.1.1	Een normatief getto in Amsterdam	171
2.1.2	Corruptie	173
2.1.2.1	Beïnvloeding door criminelen	173
2.1.2.2	Burgerpot	175
2.1.2.3	Chinezenexperts	177
2.1.3	Affaire-Warmoesstraat	177
2.1.4	Een botsing van stijl en persoonlijkheid	179
2.1.5	Hoge Toorenaars vangen veel wind	180
2.1.6	Context als excuus	183
2.2	Herbezinning en professionalisering	185
2.2.1	Het Tallon-arrest	187
2.2.2	Waar liggen de grenzen van het toelaatbare?	189
2.2.2.1	Rotterdam: de school-Blaauw	190
2.2.2.2	Amsterdam: de school-Sietsma	193
2.2.2.3	Uitvergroete verschillen	195
2.2.3	Professionalisering infiltratie	196
2.2.3.1	De praktijk	196
2.2.3.2	De theorie	200
2.2.4	CID wordt langzaam volwassen	203
2.2.5	Financieel rechercheren	206
2.2.6	Uit balans	208
2.3	Kan de recherche het spoor blijven volgen?	210
2.3.1	Politie in verandering	213
2.3.1.1	De theorie en de kritieken	213
2.3.1.2	De praktijk	219
2.3.2	De commissie-Roethof	226
2.3.3	Maatschappelijke ontwikkelingen	228
2.3.4	Rol bestuur en justitie	231
2.3.4.1	Institutionalisering lokale driehoek	231
2.3.4.2	Ondergeschiktheid met gezag	233
2.3.4.3	Het om in het nadeel	235
2.3.5	Intensivering samenwerking politie	236
2.3.5.1	Landelijk politiebeleid	237

2.3.5.2	Een alternatief voor besteldiscussie	239
2.3.6	Het functioneren van de CRI	243
2.3.7	Internationale samenwerking	245
2.3.7.1	Buitenlandse liaisons in Nederland	246
2.3.7.2	Nederlandse liaisons in het buitenland	247
2.3.7.3	Op weg naar Europol	250
2.3.8	De grenzen verlegd	252
2.4	Politiek-bestuurlijke (on)wil	255
2.4.1	Twee honden vechten om een been	257
2.4.2	Van huisdealer naar coffeeshop	260
2.4.3	Hasj, een vergeten prioriteit	262
2.4.4	Cocaïne, de Nederlandse Antillen en de Surinaamse connectie	264
2.4.5	Herziening van het lokale drugsbeleid	267
2.4.6	Aanpak lokale drugshandel	270
2.4.7	Selectieve aandacht	276
2.5	Georganiseerde criminaliteit op de agenda	278
2.5.1	Ontwikkeling in denken	280
2.5.2	Nota Samenleving en criminaliteit	282
2.5.3	De recherche onder de loep	283
2.5.4	Introductie misdaadanalyse	286
2.5.5	Geen Nederlandse FBI	288
2.5.6	Een kentering	293
3	Schaalvergroting en crisis (1988-1996)	295
3.1	De aanpak van de georganiseerde criminaliteit	297
3.1.1	Een sociaal-politieke constructie	298
3.1.2	Het broddellapje	301
3.1.3	De Randstadnotitie	303
3.1.4	Nota Georganiseerde criminaliteit in Nederland	305
3.1.5	Integraal en probleemgericht	307
3.1.6	Onbekend terrein	311
3.2	Een drievoudige crisis	313
3.2.1	Verschillen van inzicht	315
3.2.2	Toenemende frictie	317
3.2.3	Zoeken naar oplossingen	321
3.2.4	Affaire-CID Kennemerland: de stok om mee te slaan	326
3.2.5	Affaire-Wierenga: de onwillige hond	329
3.2.6	De opsporing op de pijnbank	332
3.2.7	IRT-affaire anders beoordeeld	342
3.3	Een onrustige (overgangs)periode	345
3.3.1	Knopen worden doorgehakt	348

3.3.2	Agenderende rol in het gedrang	353
3.3.3	Niet zomaar open grenzen	356
3.3.4	Een Europese cri	360
3.3.5	Stappen vooruit én achteruit	363
3.4	Is er nog een toekomst voor de opsporing?	365
3.4.1	Nadruk op 'Wijkgericht werken' en 'Decentraal tenzij...'	366
3.4.2	De naweeën van de iKT-affaire	371
3.4.3	Financiële opsporing in de lift	374
3.4.4	Identiteitscrisis	379
3.5	Stiefkinderen van het Nederlandse drugsbeleid	381
3.5.1	Nederland Partyland	382
3.5.2	Burgers in opstand	384
3.5.3	Continuïteit en verandering	389
3.5.4	Nederland 'narcostaat'	394
3.5.5	We oogsten wat we zaaien	396
4	Samenspannen en herstelwerkzaamheden (1997-2011)	399
4.1	Nieuwe accenten in het Nederlandse drugsbeleid	402
4.1.1	Verslaafden en drugsscenes	403
4.1.2	Drugstoerisme	409
4.1.3	Coffeeshops	411
4.1.4	Herijking drugsbeleid	413
4.1.5	Bolletjesslikkers	416
4.1.6	De wal keert het schip	419
4.2	Het interregnum	421
4.2.1	Herstellen van weeffouten	423
4.2.2	Lacunes op bovenregionaal en nationaal niveau	426
4.2.3	Herijking politievise	435
4.2.4	Police managerialization	439
4.2.5	Het regionale bestel wankelt	444
4.2.6	Op weg naar een nationale politie	448
4.3	Nieuwe wegen voor de recherche	451
4.3.1	Losse herstelwerkzaamheden	452
4.3.2	Meer en beter boeven vangen	455
4.3.3	Eindelijk duidelijkheid voor opsporingsambtenaren	462
4.3.4	Project Versterking Opsporing	468
4.3.5	Vallen en opstaan	473
4.4	Samenspannen tegen georganiseerde criminaliteit	476
4.4.1	If you can't write the book of crime...	478
4.4.2	Integrale aanpak ondermijning	483
4.4.3	Het vermogen te ontnemen	488

4.4.4	Internationaal wordt normaal	493
4.4.4.1	Internationale rechtshulp	495
4.4.4.2	Liaisons	496
4.4.4.3	Europol	496
4.4.4.4	NCIPS	498
4.4.4.5	Collège européen de police (Cepol)	499
4.4.4.6	Uitbreiding Europese Unie	500
4.4.4.7	Eurojust	501
4.4.4.8	Joint Investigation Teams (JIT's)	502
4.4.4.9	EPICC	503
4.4.5	Samen kom je verder	504
4.5	To focus or not to focus	508
4.5.1	Samenspannen tegen xtc	509
4.5.2	Soft Drugs, Hard Crime	517
4.5.3	A new frontier	525
4.5.4	De laatsten der Mohikanen	526
4.5.5	No future?	529
5	Epiloog	533
	Tot slot	534
5.1	Verleden: vijftig jaar drugsbestrijding (1961-2011)	534
5.2	Heden: opsporing binnen de Nationale Politie	539
5.3	Toekomst: continuïteit en verandering	544
5.4	Het Dirty Harry-probleem in perspectief	551
	Verantwoording	555
	Geraadpleegde politievakbladen	555
	Gebruikte afkortingen	555
	Interviews en persoonlijke contacten	560
	Literatuur	565
	Samenvatting	573
	Summary	577